

Atlas Obscura

pentru

CEI MAI AVENTUROȘI COPII DIN LUME

Dylan Thuras și Rosemary Mosco

Ilustrații de Joy Ang

Traducere din engleză de Florin Tudose

PLANUL AVENTURII

ISLANDA

6

În interiorul vulcanului Thrihnukagigur
Migrația balenelor albastre
de lângă Húsavík

ZAMBIA

8

Liliecii care se hrănesc doar cu fructe,
din Parcul național Kasanka
Piscina diavolului

ANTARCTICA

10

Cascada Sângelui
Muntele Erebus

ETIOPIA

12

Erta Ale
Dalol, cel mai fierbinte loc din lume

RUSIA

14

Oimiakon, cea mai rece localitate
a lumii
Fenomenul Tunguska

MEXIC

16

Craterul Chicxulub
Cristalele gigantice de la Naica

VIETNAM

18

Hang Son Doong
Parcul acvatic de la Ho Thuy Tien

UGRAINA

20

Pripeat
Catacombele din Odessa

ITALIA

22

Catacombele capucinilor
Pitigliano

CHINA

24

Templul suspendat de la Hengshan
Underground Project 131

TEXAS

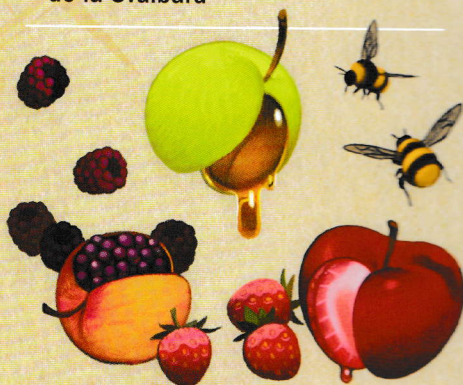
26

Superconducting Super Collider
Ceasul de 10 000 de ani

NORVEGIA

28

Pădurea Bibliotecii Viitorului
Seiful semintelor din toată lumea
de la Svalbard

KAZAHSTAN

30

Ultima pădure de meri sălbatici
Cosmodromul Baikonur

NOUA ZEELANDĂ

32

Cimitirul navetelor spațiale
Peșterile cu viermi strălucitori
de la Waitomo

TENNESSEE

34

Licuricii din Great Smoky Mountains
Casa din copaci a pastorului

INDONEZIA

36

Casele din copaci de la Korowai
Cimitirul Trunyan

INDIA

38

Lacul Scheletelor
Podul de rădăcini de la Cherrapunji

PERU

40

Podul de funii de la Keshwa Chaca
Liniile Nazca

AUSTRALIA

42

Omul din Marree
Piramida lui Ball

BRAZILIA

44

Insula Serpilor
Vechiul Petrolândia

EGIPT

46

Orașul dispărut Heracleion
Deșertul Alb

FILIPINE

48

Dealurile ciocolatii
Vulcan Point

JAPONIA

50

Insula Aogashima
Călugării automumificați

FRANȚA

52

Muzeul Fragonard
Apartamentul din Turnul Eiffel

CAMBODGIA

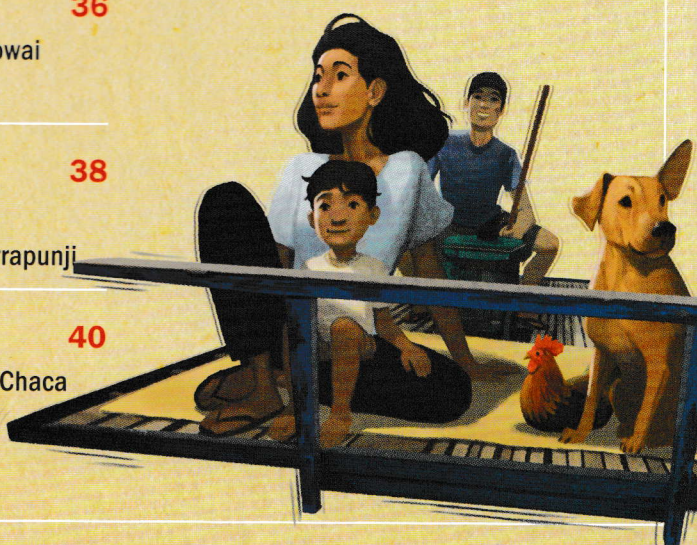
54

Dinozaurul de la Ta Prohm
Trenurile din bambus

COLUMBIA

56

Tiroliene făcute în casă
Caño Cristales

WYOMING

58

Marele izvor prismatic
Casa Smith

SPANIA

60

Catedrala lui Don Justo
Museo Atlántico

HONDURAS

62

Epava *Odyssey*
Ploaia de pești

VENEZUELA 64

Furtuna cu fulgere fără sfârșit
Gelateria Coromoto

POLONIA 66

Muzeul turtei dulci de Toruń
Mina de sare Wieliczka

BOLIVIA 68

Salar de Uyuni
Peretele cu dinozauri dansatori

SCOȚIA 70

Chef cu dinozauri pe insula Skye
Arderea unui Clavie

GRECIA 72

Războiul cu rachete din Chios
Mecanismul Antikythera

ANGLIA 74

Mașina diferențială nr. 2
Principatul Sealand

SUEDIA 76

Ladonia
Micul Istanbul

GERMANIA 78

Miniatur Wunderland
Wunderland Kalkar

MICRONEZIA 80

Domul „Cactus“
Lacul Meduzelor

AFRICA DE SUD 82

Colonia de pinguini de la Boulders
Encephalartos woodii

STATUL WASHINGTON 84

Copacul-bicicletă de pe insula Vashon
Movelele Mima

NAMIBIA 86

Cercurile zânelor
Kolmanskop

CANADA 88

Mina de diamante Diavik
Casa din sticle a lui Edouard
Arsenault

ARGENTINA 90

Casa ecologică din sticle din plastic
Ghețarul Perito Moreno

AUSTRIA 92

Eisriesenwelt
Österreichische
Nationalbibliothek

MONGOLIA 94

Biblioteca ambulantă
pentru copii
Khongoryn Els

AZERBAIDJAN 96

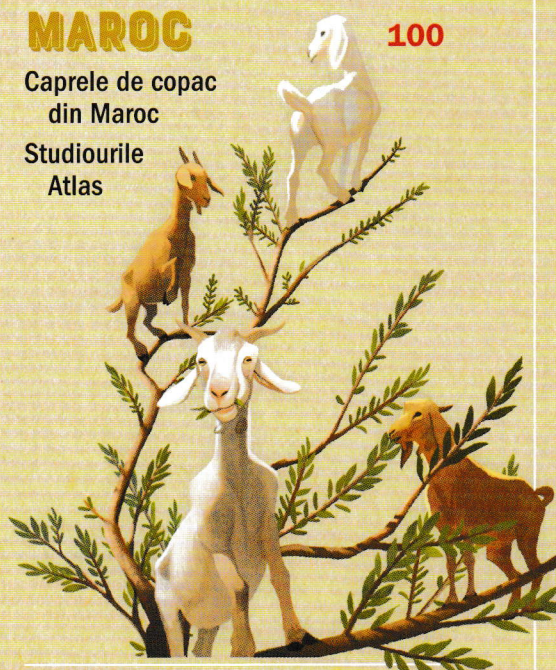
Piatra muzicală din Gobustan
Yanar Dağ

TURKMENISTAN 98

Ușa către Iad
Caprele Markhor

MAROC 100

Caprele de copac
din Maroc
Studiourile
Atlas

MALTA 102

Satul Popeye
Templele Mnajdra

CHILE 104

Ahu Tongariki
Peșterile de la vulcanul
Villarrica

AI REUȘIT! 106

PLANURI DE AVENTURĂ DE REZERVĂ 107

MIJLOACE DE CĂLĂTORIE ÎN FUNCȚIE DE VITEZĂ 108

ÎNVAȚĂ DE LA CEILALȚI 108

PONTURI PENTRU EXPLORATORI 109

LECTURI SUPLIMENTARE 110

★ Pe fiecare pagină, alături de numele orașului sau al regiunii, vei găsi niște numere care arată așa: **N** 60.9025 **E** 101.9045. Ele reprezintă *latitudinea și longitudinea* destinațiilor tale. Ce înseamnă acestea? Fac parte dintr-un cod special. Imaginează-ți că toată suprafața Pământului e acoperită de o rețea uriașă de linii care se intersectează. Cele de latitudine se întind de la est la vest, iar cele de longitudine leagă Polul Nord de Polul Sud. Numerele și literele ajută la localizarea precisă a destinațiilor pe această rețea de linii. Și partea cea mai simpatică abia acum urmează: dacă introduci coordonatele în Google Maps (sau în orice alt serviciu on-line de cartografiere a Pământului), ajungi acolo într-o clipită!

ISLANDA

LOCALIZARE: nordul Oceanului Atlantic.

POPULAȚIE: 332 529 de locuitori — o treime din populația statului american Rhode Island.

CAPITALĂ: Reykjavík, capitala cea mai nordică a lumii.

DETALIU MAI PUȚIN CUNOSCUȚ: în Islanda există singura școală dedicată studiului elfilor.

Panorame ale vulcanilor

În interiorul vulcanului Thrihnukagigur

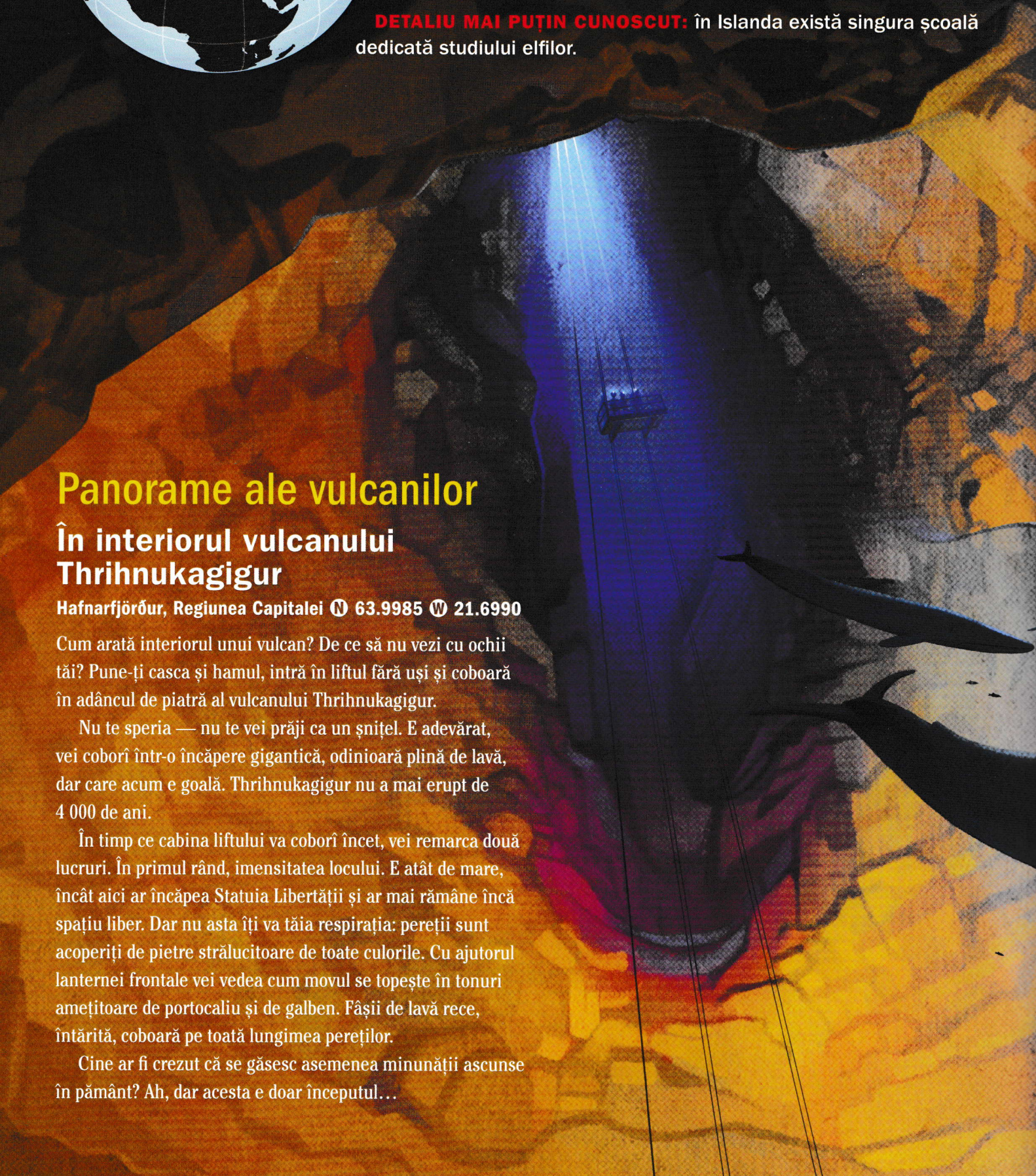
Hafnarfjörður, Regiunea Capitalei ☎ 63.9985 ☎ 21.6990

Cum arată interiorul unui vulcan? De ce să nu vezi cu ochii tăi? Pune-ți casca și hamul, intră în liftul fără uși și coboară în adâncul de piatră al vulcanului Thrihnukagigur.

Nu te speria — nu te vei prăji ca un șnițel. E adevărat, vei coborî într-o încăpere gigantică, odinioară plină de lavă, dar care acum e goală. Thrihnukagigur nu a mai erupt de 4 000 de ani.

În timp ce cabina liftului va coborî încet, vei remarca două lucruri. În primul rând, imensitatea locului. E atât de mare, încât aici ar încăpea Statuia Libertății și ar mai rămâne încă spațiu liber. Dar nu asta îți va tăia respirația: pereții sunt acoperiți de pietre strălucitoare de toate culorile. Cu ajutorul lanternei frontale vei vedea cum movul se topește în tonuri amețitoare de portocaliu și de galben. Fâșii de lavă rece, întărită, coboară pe toată lungimea pereților.

Cine ar fi crezut că se găsesc asemenea minunății ascunse în pământ? Ah, dar acesta e doar începutul...

Marile Migrații

Migrația balenelor albastre de lângă Húsavík

Norðurping, Regiunea Nord-Estică N 66.0450 W 17.3383

Abia ți-ai găsit echilibrul pe puntea vasului izbit de valuri, că deodată auzi un zgomot asemănător cu o bubuitură de tun. La câțiva metri depărtare de tine, tocmai a ieșit din apă cel mai mare animal care trăiește pe planeta noastră. Jetul de apă pe care îl aruncă în aer ar ajunge până la al treilea etaj al unei clădiri normale. Vasul pe care te afli pare o jucărie, în comparație cu balena albastră, a cărei lungime depășește două autobuze, puse cap la cap.

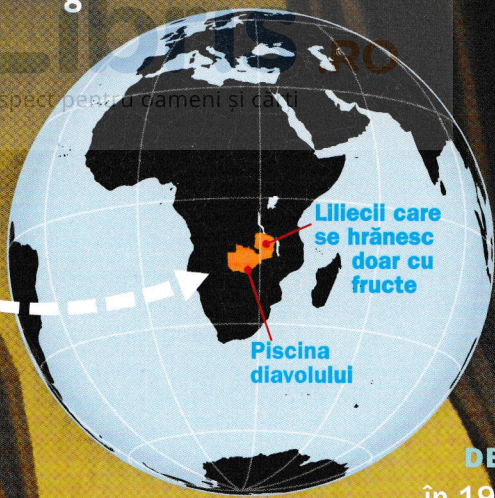
Balena albastră e mai masivă decât cei mai mari dinozauri care au colindat cândva pământul. Cu toate acestea, e un călător cât se poate de agil. Când se grăbește, poate să atingă și 48,3 kilometri pe oră. Balenele albastre migrează anual între ape calde (unde nasc) și apele reci din preajma polurilor (unde găsesc hrană din belșug). În lunile mai și iunie, o parte din populația balenelor se găsește în golful de la nord de Húsavík.

Fiecare întâlnire cu acest animal e specială — și rară. Din cauză că a fost vânată în exces în trecut, nu au mai rămas prea multe exemplare în întreaga lume. Probabil că în Atlanticul de Nord se mai găsesc aproximativ o mie de balene albastre. Dintre acestea, una din cinci poposește în golful islandez — o alegere potrivită pentru o experiență de neuitat.

Poți opta pentru o altă migrație extraordinară, la 9 571 kilometri depărtare. Dacă te-ai deplasa pe spina unei balene albastre, iar aceasta ar înainta cu toată viteza, ți-ar lua mai mult de opt zile ca să ajungi acolo... În plus, ar trebui să sapi și vreo câteva canale.

ZAMBIA

LOCALIZARE: stat în sudul Africii, învecinat cu alte opt țări.

NUME: provine de la cel mai lung fluviu al Africii, Zambezi.

MÂNCARE: Nshima este un fel de mâncare pe bază de mălai, pe care localicii o consumă împreună cu garnituri din carne, fasole și diverse legume.

DETALIU MAI PUȚIN CUNOSCUT: Zambia și-a declarat independența în 1964, când se desfășurau Jocurile Olimpice de vară de la Tokyo, fiind primul stat care a suferit modificări importante în timpul unei olimpiade.

Marile Migrații

Liliecii care se hrănesc doar cu fructe, din Parcul național Kasanka

Districul Serenje, Provincia Centrală 📍 12.5833 📍 30.2000

La ora apusului, în pădurea din Parcul național Kasanka, vei observa una dintre cele mai masive și surprinzătoare fenomene din lumea animală. Zece milioane de lilieci care scot sunete stridente părăsesc deodată coroanele copacilor și acoperă cerul. Adică mai mult de jumătate din populația umană a Zambiei! Liliecii sunt mari, cam de dimensiunea ciorilor, cu o anvergură a aripilor de 90 de centimetri. Și sunt înfometați.

Din fericire, tu nu te afli în meniul lor. Sunt lilieci care se hrănesc numai cu fructe — *Eidolon helvum*, lilieci de culoarea galben-pai, mai precis — și au migrat aici pentru a consuma fructele coapte din pădure. Își petrec noaptea înfulecând sau moțâind. Apoi, la răsărit, se ridică din nou în aer și revin la cuiburile lor din copaci.

Liliecii rămân în Kasanka numai din octombrie până în decembrie. Pleacă de îndată ce au consumat toate fructele, lăsând pădurea golașă în urma lor.

Cascadele sălbatice

Piscina diavolului

Livingstone, Provincia Sudică ☎ 17.9244 ☎ 25.8568

Váslește până la marginea acestui bazin natural și uită-te în jos. Priveliștea pe care o vei vedea îți va tăia răsuflarea. Piscina Diavolului se găsește pe buza unei cascade enorme. Cascada Victoria are o înălțime de 108 metri. Mai mult decât Turnul Big Ben din Londra.

Dar cum se face că forța apei nu te aruncă peste marginea bazinului? Uimitor, dar aici nu se formează curenți puternici de apă. Adâncimea apei ascunde stâncile care formează un baraj ce separă bazinul de cascadă. Se poate înota aici doar în sezonul uscat — din septembrie până în noiembrie — când nivelul apei e numai bun. În orice alt moment din an, apa te-ar trage în jos și, probabil, ai sfârși înecat.

În Antarctica există o cascadă chiar mai ciudată. Cei care doresc să o vadă au doar câteva variante de a ajunge acolo: cu un elicopter ce poate fi luat de la Stațiunea McMurdo sau de la Baza Scott sau cu un vas care circula prin Marea Ross.

ANTARCTICA

LOCALIZARE: cel mai sudic punct al lumii.

POPULAȚIE: 4 000 de locuitori pe timpul verii, 1 000 de locuitori pe timpul iernii.

SUPRAFAȚĂ: 14 milioane de kilometri pătrați; mai mare decât teritoriul Canadei (dar mai mică decât al Rusiei).

DETALIU MAI PUȚIN CUNOSCUȚ: cea mai mare vietate de-a locului este o insectă — o musculiță având lungimea de aproximativ 3 milimetri, care nu zboară.

Cascadele sălbatice

Cascada Sângelui

McMurdo Dry Valleys, Victoria Land ☎ 77.7167 📍 162.2668

Antarctica este un teritoriu pustiu și, în general, lipsit de culoare. Vârfuri stâncoase cenușii răsar din loc în loc din suprafața înghețată. Dar la baza unui ghețar aparte, vei găsi o cascadă roșie, înaltă cât cinci etaje, din care țâșnește apă din gheață, așa cum ar țâșni sângele dintr-o rană. Bun venit la Cascada Sângelui.

E o priveliște cam înfricoșătoare, dar lichidul care curge pe acolo nu este sânge. E ceva *mult mai ciudat*. Acum două milioane de ani, o calotă de gheață botezată Ghețarul Taylor a acoperit un lac, așa cum un capac acoperă o oală. Apoi, pe măsură ce ghețarul a scobit în fundul lacului și bacteriile au început să roadă pietrele, mici particule de fier au ajuns în apa lacului. Lichidul bogat în fier se scurge azi printr-o crăpătură din ghețar și iese la suprafață printr-o cascadă. În momentul în care intră în contact cu aerul, fierul ruginește — de aici culoarea roșiatică a apei!

Lacul de sub ghețarul Taylor găzduiește, de asemenea, un univers pierdut de creaturi microscopice. Studiindu-l, putem afla cum o formă de viață extraterestră ar putea prospera pe suprafața unor planete înghețate, aflate la mare distanță de noi.

Lacuri de lavă

Muntele Erebus

Insula Ross € 77.5274 € 167.1567

Înălțat deasupra peisajului arid al Antarcticii, muntele Erebus ascunde un secret fierbinte. Cel mai sudic vulcan activ al planetei conține un lac de lavă fierbinte, clocotindă.

Erebus a fost botezat după zeul grec al întinericului, fiul lui Chaos. E un nume potrivit. În timpul iernilor lipsite de soare din Antarctica, temperatura atinge la Erebus o medie de -46°C . Trebuie escaladat vara, când temperatura medie e mai blândă, ajungând la -20°C . Chiar și în aceste condiții, protejează-te cu echipament profesionist, recomandat pentru temperaturi extrem de scăzute, altfel nu va trece mult până când vei deveni o bucată de gheață cu aspect de om.

Urcând, vei ajunge în locuri mai puțin friguroase. Gazul fierbinte din inima vulcanului își face loc către suprafață, săpând peșteri în gheața albastră, cu pereți acoperiți de cristale strălucitoare de gheață.

Ajuns în vârf, vei vedea miezul incandescent al vulcanului. Un lac de lavă aprinsă ce atinge temperaturi de 927°C , suficient de ridicate cât să topească alama.

Atenție: „haoticul” Erebus scuipe uneori adevărate bombe vulcanice — bolovani de lavă de dimensiunea unor mici automobile!

Există doar șase lacuri de lavă cunoscute în toată lumea. Traversează oceanele Antarctic și Indian spre Etiopia, unde vei găsi două dintre acestea!

ETIOPIA

LOCALIZARE: nord-estul Africii, în peninsula numită Cornul Africii.

ANIMALUL NAȚIONAL: leul.

CALENDAR: 13 luni anuale; 12 luni de câte 30 de zile și una suplimentară, de 5 sau 6 zile.

DETALIU MAI PUȚIN CUNOSCUȚ: în 19 august, copiii celebrează Buhe, o sărbătoare asemănătoare cu Halloween. Cei mici bat din ușă în ușă și cer pâine și bani.

Lacurile de lavă

Erta Ale

Afar, Afar Triangle **N** 13.6460 **E** 40.6805

Bun venit într-un loc atât de înfricoșător, încât oamenii i-au spus „Iadul pe pământ”. În timpul zilei, temperatura poate depăși 49°C. Ploile anuale pe acest pământ încins nu depășesc 100–200 mm. Și asta nu e totul — aici, până și crusta pământului crapă singură.

Peste milioane de ani, această regiune se va fărâmița atât de mult, încât va apărea aici o nouă mare. Deocamdată putem asista la nașterea sa lentă, dar violentă. Gheizere clocotind aruncă stropi de apă în aer. Izvoare de apă fierb la foc mic. Din peisaj nu lipsesc nici vulcanii.

Odată ajuns pe muntele vulcanic Erta Ale, există mari șanse să vezi nu unul, ci două lacuri cu lavă clocotită. Aceste bazine speciale se formează doar în anumite condiții. Când ajunge la temperatura potrivită, lava nu se mai solidifică, ci se mișcă neîncetat, precum apa dintr-un vas aflat pe foc. După apusul soarelui, aceste lacuri ieșite din comun strălucesc în întuneric ca niște cărbuni încinși.

Extreme meteorologice

Dallol, cel mai fierbinte loc din lume

Dallol, Afar Triangle ① 14.2417 ② 40.3000

Îți place vremea caldă sau cea rece? Poate că te numeri printre cei cărora le place să respire aerul înghețat al dimineților reci de iarnă și să simtă cum îi îngheață părul din nas. Dacă te numeri printre cei care apreciază mai mult timpul călduros — foarte, *foarte* călduros —, atunci Dallol este locul de care te vei îndrăgosti. Se află într-o zonă cu altitudine joasă, unde razele soarelui nu sunt obturate de nimic. În plus, aici nu plouă aproape niciodată. Cu o temperatură medie de 34°C, este unul din cele mai calde locuri de pe Pământ.

Îți vine sau nu să crezi, dar acum câteva decenii la Dallol trăiau și munceau oameni. Mărturie stau clădirile abandonate în care locuiau cândva minerii. Aceștia lucrau în minele de potasiu, un îngrășământ natural. Casele au fost construite din blocuri de sare, întrucât nu multe materiale de construcții rezistă condițiilor dure de aici.

Neapărat să treci cu mașina de teren pe lângă izvoarele cu apă caldă, cu nuanțe incredibile. Împrejurul bazinelor de culoarea smaraldului se găsesc minerale galbene-strălucitor și portocalii. Parcă ai vizita o altă planetă. Nu-ți trebuie costum de cosmonaut, dar cu siguranță va trebui să iei *multă* apă cu tine.

Acum ai vrea să te răcorești puțin, nu? Pentru a ajunge în cea mai rece zonă locuită din lume trebuie să zbori 30 de ore până în Iakutk, Rusia, după care să mergi o zi întreagă cu mașina. Ah, s-ar putea să-ți prindă bine să iei cu tine un termos cu ciocolata caldă preferată.

